

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

3-son (4- jild)

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 3 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Саидалоҳонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаххаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Каюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Hamroyev Asliddin Umed o'g'li

“GULSHANUL MULUK” (“SHOHLAR GULSHANI”) ASARI – MANG'ITLAR HUKMRONLIGI DAVRI MUARRIXLIGI NAMUNASI 13-18

Bazarbayeva Shohsanam Muratovna

SIRDARYO VILOYATIDA VETERINARIYA SOHASIGA OID ISLOHOTLAR (XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARI) 19-23

Asadova Dilnoza Innatovna

O'ZBEKISTONDA RAQS SAN'ATI SOHASIDA KADLAR TAYYORLASH MASALASI TARIXI VA BUGUNI 24-28

Ҳайитов Умед Яҳёевич

ЎЗБЕКИСТОН ССР МУВАҚҚАТ ИНҚИЛОБИЙ ҚЎМИТАСИ (МАРКАЗИЙ РЕВКОМ)НИНГ ТАШКИЛ ТОПИШИ ВА ФАОЛИЯТИ 29-34

Омонова Сарвиноз Ориф қизи

ЎЗБЕКИСТОНДА СОВЕТ ДАВРИДА ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТНИНГ ҲОЛАТИ ... 35-42

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Алимханова Нигора Алимхановна

ТОВАР-МОДДИЙ ЗАХИРАЛАР АУДИТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ 43-52

Mahmudova Dilafruz Hasanovna

KORPORATIV BOSHQARUVNING AYRIM NAZARIY JIHATLARI 53-60

Toxirov Akbarxon Toirxon o'g'li

SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNING EKONOMETRIK MODELASHTIRISH 61-69

Меҳмоналиев Улугбек Эркинжон угли

СУЩНОСТЬ ОРГАНИЗАЦИИ СЛУЖБЫ ВНУТРЕННЕГО АУДИТА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ . 70-75

Паязов Мурод Максудович

“ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ” АЖДА ТРАНСФОРМАЦИЯЛАШ ЖАРАЁНЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ МЕТОДИКАСИ 76-86

Шадибекова Дилдор Абдурахмановна

ЛОГИСТИЧЕСКИЙ РЫНОК УЗБЕКИСТАНА И ПРОБЛЕМЫ ЕГО РАЗВИТИЯ 87-92

Malikova Dilrabo, Khudoiberdieva Maftunabonu

INNOVATIVE HR MANAGEMENT: NECESSITY AND METHODS OF APPLICATION 93-99

Мамажоновна Одинахон Алишер қизи

КОРХОНАЛАР БОШҚАРУВИДА ИННОВАЦИЯЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ЖАРАЁНЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ 100-106

Nozimov Eldor Anvarovich

ELEKTRON TIJORATNI RIVOJLANISHDA O'ZBEKISTON VA XORIJIY DAVLATLARNING O'RNI 107-115

Буранова Жазира Эргаш қизи

ВЛИЯНИЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ НА ИНКЛЮЗИВНЫЙ РОСТ ГОСУДАРСТВА 116-120

<i>Худойназаров Фахритдин Хаитович</i> КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИДА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ АҲАМИЯТИ	121-127
<i>Бахтиёров Бобур Баходир ўғли</i> ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ВА БАНК ЛИКВИДЛИЛИГИНИ БОШҚАРИШНИНГ МЕТОДОЛОГИК АСОСЛАРИ	128-136
<i>Isomitdinova Gulbaxor Kurbonaliyevna</i> O'ZBEKISTON SHAROITIDA INVESTITSIYA RISKLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	137-145
<i>Yuldashev Shadiyor Shuxrat o'g'li</i> OLIY TA'LIM O'QUV JARAYONLARIDA ZAMONAVIY VEB TEXNOLOGIYALARI INTEGRATSIYASI	146-150
<i>Baxtiyrov Asrorbek Azizjon o'g'li</i> TIJORAT BANKING KREDIT SIYOSATI ASOSLARI, UNING IQTISODIY MOHIYATI	151-159
<i>Saidov Shohruh Mirzo</i> SOCIO-ECONOMIC ANALYSIS OF CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	160-169
<i>Kunduzova Kumrixon Ibragimovna</i> IQTISODIY RIVOJLANISHNING HOZIRGI BOSQICHIDA XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLAR FAOLIYATIDAGI JORIY AKTIVLAR TUSHUNCHASI VA UNING O'RNI	170-177
<i>Inomjon Matkarimov</i> AGROKIMYO BIOKIMYO XIZMATLARI IJTIMOYIY IQTISODIY SAMARADORLIGINI TA'MINLASHNING SWOT TAHLILI	178-183
09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ	
<i>G'aybullayev Otabek Muxammadiyevich</i> JAMIYATDA ESTETIK MADANIYAT RIVOJLANISHINING FALSAFIY ASOSLARI	184-189
<i>Masharipova Gularam Kamilovna</i> MAHMUD IBN MUHAMMAD IBN UMAR AL-CHAG'MINIYNING «AL-MULAXXAS FI-L-HAY'A» RISOLASINING NUSXALARI VA QOZIZODA RUMIYNING SHARHI	190-198
<i>Абдуллаханова Гулбахор Саттаровна</i> ФИЛОСОФСКИЕ ВЗГЛЯДЫ ИБН СИНО И ИХ РОЛЬ В УКРЕПЛЕНИИ ДУХОВНО- ЦЕННОСТНЫХ ОСНОВ СОВРЕМЕННОГО РАЗВИТИЯ ЦИВИЛИЗАЦИИ	199-206
<i>Urinov Xushnudjon Abdulomitovich</i> TA'LIM VA KASB-HUNAR ISLOHOTLARI GENEZISI: KASBIY FAOLIYAT VA MEHNATGA MUNOSABATNING TARIXIY SHAKLLANISHI	207-220
<i>Азизкулов Акрам Абдурахмонович</i> ШАРҚШУНОС УИЛЬЯМ ЭРСКИН ТАДҚИҚОТЛАРИДА БОБУРИЙЛАР СУЛОЛАСИ ТАРИХИНИНГ ЁРИТИЛИШИ	221-227
<i>Kenjayev Ulug'bek Muratovich</i> BEFARQLIK HAQIDAGI FALSAFIY FIKRLAR RIVOJI	228-232
<i>G'aybullayeva Laylo Safarboyevna</i> MAHALLADA YOSHLAR SIYOSIY FAOLLIGINI OSHIRISHDA IJTIMOYIY-FALSAFIY RIVOJLANISH MASALALARI	233-238

<i>Xo'janova Tamara Jo'raevna</i> YOSHLAR MA'NAVİYATIGA TAHDID VA ULARDAN O'ZINI ONGLI HIMOYA QILISH KO'NIKMALARI	239-245
<i>Jabborova Saodat Sattorovna</i> MA'NAVİY SALOHİYATNING IJTIMOİY TARAQQIYOT MANBAI SIFATIDA XUSUSIYATLARI	246-252
<i>Xusanov G'olib Elmurodovich</i> O'ZBEK OILALARINING RIVOJLANISHIDA AXLOQIY TAFAKKUR MASALALARI	253-257
<i>Azzamxodjaeva Shaхноза Саидматмабoвна</i> МУСУЛЬМАНСКОЕ БОГОСЛОВИЕ, СВЯЩЕННЫЙ КОРАН И ТВОРЧЕСТВО НАВОИ В КОНТЕКСТЕ ФИЛОСОФСКОЙ КОМПАРАТИВИСТИКИ	258-265
<i>O'razov Bobir Baxtiyorovich</i> IJTIMOIY DAVLATNING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARI: VUJUDGA KELISH SHARTLARI, BELGILARI VA FUNKSIYALARI	266-270
<i>Qunishev Ulug'bek Ulashevich</i> NEMIS KLASSIK FALSAFASIDA JAMIYAT RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI AXLOQIY VA ESTETIK OMILLAR	271-275
<i>Турдибоев Бозор Худойбердиевич</i> ЦИВИЛИЗАЦИЯЛАР ТАРИХИЙ ЯХЛИТЛИК НАМОЁН БЎЛИШ ШАКЛЛАРИ СИФАТИДА	276-282
<i>Kenjayeva Dilrabo Rominovna</i> MARKAZIY OSIYO MUTAFAKKIRLARI TA'LIMOTIDA O'ZLIKNI ANGLASH TUSHUNCHASI VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	283-287
<i>Azamatova Gulrukh Islom qizi</i> SOCIOCULTURAL ASPECTS IN KARL POPPER'S PHILOSOPHY IN THE CONTEXT OF MODERN EDUCATION	288-293
<i>Тошпулатова Ширин Мухиддиновна</i> ЭТИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ГРАЖДАНСКОЙ СЛУЖБЫ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	294-302
<i>Yuldasheva Dilorom Yuldashevna</i> SCIENTIFIC ATTITUDE TO CONSCIOUSNESS AND ITS INFLUENCE ON THE FIELD OF EDUCATION	303-307
<i>Bekchanov Xudoybergan O'rinovich, Yusupova Firuza Hajiboy qizi,</i> <i>Yuliyeva Sohiba Shuhrat qizi</i> MAKTABGACHA YOSHDAGI KATTA GURUH TARBIYALANUVCHILARDA IJTIMOİY VA KOMMUNIKATIV QOBILIYATNING RIVOJLANISHI	308-314

10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

<i>Ткебучава Ирина Георгиевна</i> ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ФОРМИРОВАНИЯ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ	315-320
<i>Ikromxonova Firuza Ikromovna, Jazira Nursultanqizi</i> TIPOLOGIK TAHLIL - KOMPOZITSIYA VA JANR (TARIXIY ASARLAR MISOLIDA)	321-327

Ashurova Maftuna Asqar qizi

LINGUACULTURAL PECULIARITIES OF THE CONCEPT “HAPPINESS” IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES 328-334

Mustafayeva Saodat Burxanovna

SALIM ASHUR SHE’RLARIDA LINGVOMADANIY BIRLIKLAR VOSITASIDA VOQELIKNI BADIY TALQIN ETISH 335-340

Abdulxayeva Nodirabegim Ixtiyorjon qizi

DRAMATIK ASARLARNI TARJIMA QILISHDA LEKSIK-SEMANTIK, LINGVOKULTUROLOGIK MASALALAR 341-346

Xajiyeva Dilfuza Adambayevna

FOLKLOR VOSITALARINING ZAMONAVIY ADABIYOTDAGI O’RNI VA O’RGANILISHI 347-351

Jumanova Sevara Xolmurod qizi

KIYIM KECHAK NOMLARI TILNING BOYISH MANBAI SIFATIDA 352-356

Hojaliyev Ismail Tadjibayevich, Ismailova Sayyora Tolkinovna

MATN NAZARIYASINING SHAKLLANISHI 357-366

Abdullaev Ulmasbek Khairullayevich

LITERARY WORKS AS THE MOST IMPORTANT AND WELL-ACCLAIMED COMPONENTS OF THE CULTURAL HERITAGE OF THE NATION 367-370

Maxmudova Fotima Maqsud qizi

TYPES OF MEDIA TEXT LANGUAGE 371-375

Maxmudova Zuhra Maqsud qizi

BADIY TARJIMANING TILSHUNOSLIKDAGI AHAMIYATI 376-380

Davronova Zulfiya Boboyevna

UZBEK- FRENCH RELATIONS AS A BINDING PART OF INTERNATIONAL CULTURAL AND HISTORICAL EXPERIENCE 381-386

Hakimova Dilrabo Yo’ldoshovna

TERMINOLOGIYA SOHASINING TARIXI VA DOLZARB MUAMMOLARI XUSUSIDA 387-392

Мадрахимов Тулибай Абдукаримович

СЎЗЛАШУВ НУТҚИНИНГ ТИЛ ФУНКЦИОНАЛ ВАРИАНТЛАРИ ОРАСИДА ТУТГАН ЎРНИ 393-395

12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР

Ergashev Ikrom Abdurasulovich

SOLIQ INTIZOMINI BUZISH BILAN BOG’LIQ HUQUQBUZARLIKLAR UCHUN JAVOBGARLIKNING AYRIM JIHATLARINING ILMIY-NAZARIY TAHLILI 396-402

Куатбек Гулнар Куатбековна

ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ТРАНСПАРЕНТНОСТИ ПРЕДСТАВИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ МЕСТНОЙ ВЛАСТИ 403-409

Jurayev Dilmurot Mukhtarovich

ANALYSIS OF THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN ON ALTERNATIVE RESOLUTION OF DISPUTES ARISING FROM ADMINISTRATIVE AND PUBLIC LEGAL RELATIONS 410-415

Mirakhmedova Fazilat Khokim kizi

CRIMES OF MANUFACTURING AND SELLING PHARMACEUTICALS IN A WAY TO DANGER THE LIVES AND HEALTH OF INDIVIDUALS (Evaluation of Türkiye and Uzbekistan legal system) 416-428

Касимов Нодиржон Содикжонович

ҚАСДДАН ОДАМ ЎЛДИРИШ ЖИНОЯТЛАРИНИНГ УМУМЙ ВИКТИМОЛОГИК ПРОФИЛАКТИКАСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ 429-438

Кутыбаева Елизавета Дуйсенбаевна, Есенбаев Джанибек Таирович

ЭКОЛОГИК ТУСДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВАЗИЯТЛАРДАН МУҲОФАЗА ҚИЛИШНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ 439-445

Джалилов Сардор Шавкатович

ҲУҚУҚ МАНБАЛАРИ ВА НОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ШАХСЛАРНИНГ ҲУҚУҚЛАРИНИ КОДИФИКАЦИЯ ҚИЛИШ ЖАРАЁНИ 446-453

13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

Mirzayev Qodir Toirovich

ZAMONAVIY XOR SAN'ATI TA'LIMINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI 454-458

Васильченко Ольга Анатольевна

ИСТОРИЯ И МЕТОДОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОГО ИСКУССТВА В УЗБЕКИСТАНЕ 459-463

Эрназаров Алишер Эргашевич, Бекмурадов Зариф Хуррамович

ЎҚУВ МАШҒУЛОТЛАРИНИНГ МОДУЛЛИ ВА ЛОЙИХАЛАШТИРИЛГАН ТУРЛАРИ ҲАМДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ 464-470

Mattiyeva Feruza Begmatdulobovna

TARJIMONLIK MALAKASINI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLINGVISTIK VA DIDAKTIK XUSUSIYATLARI 471-477

Jurayev Bobomurod Tojiyevich

ABU ALI IBN SINO QARASHLARIDA TA'LIM-TARBIYA MASALALARI 478-482

Umurova Ma'rifat Yoshiyevna

XALQ QO'SHIQLARI VATANPARVARLIK TUYG'USINI RIVOJLANTIRISH VOSITASI SIFATIDA 483-486

Raxmanova Dildora Abdulxamid qizi

INGLIZ TILIDA AKADEMIK YOZUV TUSHUNCHASI VA UNING TALABALAR ILMIY FAOILIYATIDAGI AHAMIYATI 487-492

Rajabiy Aziz Xasanovich

VOKAL ARTISTI FAOLIYATIDA SAHNA MAHORATINING O'RNI 493-497

Omanov Rashid Sherqobilovich

O'QUVCHILARDA EKOLOGIK TAFAKKURNI SHAKLLANTIRISH JARAYONLARINI TO'G'RI TASHKIL ETISH 498-501

Салимов Ақром Хайитович

БЎЛАЖАК ЎҚИТУВЧИЛАРДА ОИЛА, МАҲАЛЛА ВА МАКТАБ ҲАМКОРЛИГИНИ АМАЛГА ОШИРИШНИНГ АФЗАЛЛИКЛАРИ 502-507

Mamatmurodov Sharofjon Khudoyarovich

TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI 508-514

Ли Екатерина Владимировна

СИНЕРГЕТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ИННОВАЦИЙ И ИННОВАЦИОННОЙ

ДЕЯТЕЛЬНОСТИ 515-523

Ахмедова Нафиса Исаходжаевна, Азаматов Абдулло Исахўжа ўғли, Лутфуллина Румия Анваровна

ЁШ ТЕННИСЧИЛАРНИНГ ЖИСМОНИЙ ТАЙЁРГАРЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА
ҲАРАКАТЛИ ЎЙИНЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ 524-533

Очилова Мехрибон Суратовна, Хамроева Феруза Асроровна

АНАЛИЗ СОВРЕМЕННЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПЛАТФОРМ И ИХ

КЛАССИФИКАЦИЯ 534-541

Amonov Mirjon Namozovich

IJTIMOIY PEDAGOGIK FAOLIYAT VA UNING ASOSIY FUNKSIYALARI 542-547

Sharipov Habibullo Abduqahhorovich

TALABALARNING IJODKORLIGINI RIVOJLANTIRISHDA MUSTAQIL TA'LIMNING O'RNI VA
AHAMIYATI 548-552

Yaxiyaxonova Muxiba Maxmudjonovna

RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING IT SAVODXONLIGINI
OSHIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH 553-560

Xakimova Gulshan Abdusalilovna

JISMONIY TARBIYA VOSITALARI ORQALI YOSH BOLALARNI SIFATLARINI
TARBIYALASH 561-565

Nazarov Rustam Irkinovich

TECHNOLOGY FOR DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS IN HIGHER
TECHNICAL EDUCATION FIELDS (IN THE EXAMPLE OF ENGLISH LANGUAGE) 566-570

Muqimova Fotima Abduqaxor qizi, Muqimova Zuxra Abduqahor qizi

CHIZMACHILIK DARSLARIDA O'QUVCHILARNING GRAFIK SAVODXONLIGINI
RIVOJLANTIRISHDA O'YINLI TEXNOLOGIYALADAN FOYDALANISHNING
AFZALLIKLARI 571-576

Sulaymanova Dildora Nazarovna, Giyasova Shaxnoza Abdurafikovna

BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING KREATIV TAFAKKURINI LOYIHAGA ASOSLANGAN O'QITISH
VOSITASIDA RIVOJLANTIRISH MODELI 577-585

Usmonova Matluba Nosirovna

O'QUVCHILARDA MILLIY VA UMUMINSONIY QADRIYATLARNI TARBIYALASH
METODIKASINING KREATIV PEDAGOGIK YONDASHUVI 586-590

Ustaev Abdurazzoq Qurbonovich

MILLIY KURASH SPORT TURINING FUNKSIYALARI VA MAQSADGA ERISHISHDAGI
VOSITALARI 591-596

Shoimqulova Nigina Xolmurodovna, Yadigarova Sitara Bahromovna

ADDRESSING CHALLENGES IN TEACHING ENGLISH IN CENTRAL ASIAN COUNTRIES: A
SCHOLARLY EXAMINATION 597-603

Yeshanov Marat Urazaliyevich

INGLIZ TILINI O'QITISHDA BO'LAJAK CHET TILI O'QITUVCHILARINING KOMMUNIKATIV
KOMPETENSIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA PRAGMATIKANING AHAMIYATI
LANGUAGE] 604-616

Tursunova Shahnoza Bekchanovna

JAMOATCHILIK FIKRINI SHAKLLANTIRISHDA JAMOATCHILIK BILAN ALOQALARNING
O'RNATISH 617-622

Atoyeva Gulshoda Rabimovna

OILADAGI ZO'RAVONLIKNING O'SMIR XULQIGA PSIXOLOGIK TA'SIRI 623-628

Musinova Ruxshona Yunusovna, Qurbonova Aziza Davlat qizi

JABRLANUVCHI SINDROMI, UNING ASOSIY SABABLARI VA BELGILARI 629-635

Jamolova Mokhigul Bakhtiorovna

METHODS OF DEVELOPING THE CRITICAL THINKING ABILITY OF PRIMARY CLASS
STUDENTS THROUGH FAIRY TALES 636-641

Kenjayeva Dilrabo Rominovna

Toshkent davlat agrar universiteti "Gumanitar fanlar va huquq"
kafedrasi dotsenti, falsafa fanlari nomzodi

**MARKAZIY OSIYO MUTAFAKKIRLARI TA'LIMOTIDA O'ZLIKNI ANGLASH TUSHUNCHASI
VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI**

Annotatsiya. Mazkur maqolada milliy o'zlikni anglash, tarixiy an'ana va qadriyatlarimizni e'zozlash, ajdodlar ruhini shod etish, ular qoldirgan ilmiy va tarixiy merosni asrab-avaylash hamda kelajak avlodga yetkazish masalalariga alohida ahamiyat berilgan. Shuningdek, tarixiy taraqqiyot bsoqichida MARKaziy Osiyo mutafakkirlarining xalqni milliy o'zlikni anglash ruhida tarbiyalash yuzasidan bir qator fikrlar falsafiy taxlil qilingan.

Kalit so'zlar: o'zlikni anglash, urf-odat, iftixor, vatanparvarlik, milliylik, komil inson.

Kenjayeva Dilrabo Rominovna

Associate Professor of the Department of "Humanities and Law" of
Tashkent State Agrarian University, Candidate of Philosophy

**THE CONCEPT OF SELF-CONSCIOUSNESS AND ITS DISTINCTIVE FEATURES IN THE
TEACHINGS OF CENTRAL ASIAN THINKERS**

Abstract. In this article, special importance is given to the issues of realizing the national identity, honoring our historical traditions and values, rejoicing the spirit of our ancestors, preserving the scientific and historical heritage left by them and passing it on to the next generation. Also, in the course of historical development, a number of thoughts of Central Asian thinkers on educating the people in the spirit of national identity have been philosophically analyzed.

Key words: identity, tradition, pride, patriotism, nationality, perfect person

---

Кенжаева Дилрабо Роминовна

Доцент кафедры «Гуманитарные науки и право» Ташкентского
государственного аграрного университета, кандидат философских наук

**ПОНЯТИЕ САМОСОЗНАНИЯ И ЕГО ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЕ ЧЕРТЫ В УЧЕНИИ
МЫСЛИТЕЛЕЙ СРЕДНЕЙ АЗИИ**

Аннотация. В данной статье особое значение придается вопросам реализации национальной идентичности, почитания наших исторических традиций и ценностей, ликования духа наших предков, сохранения оставленного ими научного и исторического наследия и передачи его следующему поколению. Также в ходе исторического развития был философски проанализирован ряд мыслей среднеазиатских мыслителей о воспитании народа в духе национального самосознания.

Ключевые слова: идентичность, традиция, гордость, патриотизм, национальность, идеальный человек

Bizga ma'lumki, insonlarning yashash tarzi, tug'ilishi va to umri tugagunicha, an'anaga, tarixan shakllangan odatlarga tayanib yashaydi. Bunda har bir millatning alohida bir-biridan farq qiluvchi jihatlari bilan birga bir-biriga o'xshash jihatlari ham bo'ladi. Masalan, dunyo millatlarining deyarli hammasida to'y marosimida bo'lajak er va xotinning uzuk taqish, niyat qilib bir-biriga sog' va kasal holda ham, qiyinchilik davrda ham birga bo'lishga so'z berishligi, birgalikda niyat qilib aylanishi, sayr qilishi va hakoza. Shu kabi boshqa milliy qadriyatlarimiz tarixiy an'anaga aylanib yillar davomida insonlarda milliylik ruhini, ularda tug'ilib o'sgan ona yurtiga, oilasiga nisbatan milliy g'urur va faxr tuyg'ularini shakllanishiga ta'sir qilib, xalqning ichki hayotiga singib ketgan. Shu ma'noda, o'zlikni anglash tuyg'usi sharq mutafakkirlari ta'limotida alohida ahamiyat kasb etgan.

Markaziy Osiyo mutafakkirlari ta'limotida milliylik, milliy iftixor, millatparvarlik, millat g'urur tushunchalariga va uning jamiyat xalq hayotidagi o'rni haqida ko'plab fikrlar bildirilgan bo'lib, uning o'ziga xos xususiyatlari to'g'risida ham mushohadalar ko'rsatib o'tilgan.

Bizga ma'lumki O'rta Osiyodan ilm-fan sohasining gullab-yashnashi, yanada rivoj topishi uchun ko'plab ishlar qilingan. Masalan, turli hajmda tarixiy manbalar qoldirilib, ular kitobcha, asar, teriga, taxtaga, toshlarga yozilgan holatda bizning davrgacha saqlanib, hozirgi kunda ham ilm-fan, ta'lim sohasining rivojlanishiga katta hissa qo'shib kelmoqda. Bunday mutafakkirlardan Abu Ali Ibn Sino, Abu Rayhon Beruniy, Abu Nasr Farobiy, Jaloliddin Rumi, Imom al-Buxoriy, Amir Temur, imom al-Buxoriy, Imom at-Termiziy, Ahmad al-Farg'oni, Bahouddin Naqshband, Xoja Ahmad Yassaviy, Najmiddin Kubro, Mahmud az-Zamaxshariy, Xoja Ahrori Valiy, Abduxoliq G'ijduvoni kabi buyuk ajdodlarimizning, Abdulla Qodiriy, Abdurauf Fitrat, Abduhamid Cho'lpon, Mahmudxo'ja Behbudiy, Usmon Nosir va boshqa ko'plab buyuk zotlarni aytib o'tish mumkin.

Komillikka eltuvchi axloqiy fazilatlar hamda yoshlarda o'z yurti va ota-onasini ko'z qorachig'iday asrash kabi iftixor ruhida tarbiyalashda mutafakkir Jaloliddin Rumiyning tasnifi va tavsiflari diqqatga sazovordir. Ayniqsa, allomaning "Masnaviy" nomli asari bo'lib, "Masnaviy"da so'zning asl mohiyati shundan iboratki, bu "nay" o'z Nayistoniga qaytishni xohlaydi va qayta oladi, qaytishi ham shart. Unga qaytish o'z asliga qaytish demakdir. Ammo Mavlono bu fikr atrofida juda ko'p axloqiy, irfoni va ijtimoiy bahs-u munozaralar, farzandlarni shu yurtga sadoqat va fidoiylilik ruhida va umuman bu jahon borlig'iga aloqasi bo'lgan masalalarni o'rta tashlaydi.

Insonni ona yurtga munosib, kamolot sari yetaklaydigan har qanday ta'limot o'z yo'nalishi, o'z tartib-qoidasi va o'z tamoyillariga asoslangan holda ish yuritadi. Shu ma'noda, komil inson sifatlarga ega bo'lish har bir odamning orzu-armoni deb qaraladi. Bundan yana shu ham ma'lum bo'ladi-ki, o'rta asrlardagi yaxshi axloq, komil inson haqidagi tushunchalar bir tomondan, jami ruhiy-ma'naviy qudrat, aql-u zakovat, yaxshi sifatlarini o'zida mujassamlashtirgan mavhum bir zot tushunchasi, ikkinchi tomondan, shu cho'qqiga intilib, muayyan martabalarga erishgan kishilar deb hisoblangan.

Markaziy Osiyo mutafakkirlari ta'limotida vatanni ulug'lash, ota-onani e'zozlash, iftixor tuyg'ulari to'g'risida, ayniqsa komil inson g'oyasi haqida ko'plab fikr-mulohazalar bildirilgan. Komil inson g'oyasi nafaqat alohida shaxslarni, balki bu-tun-butun xalqlarni yuksak taraqqiyot sari yetaklagan, ularni ma'naviyat va ma'rifat sohasida tengsiz yutuqlarga ilhomlantirgan. Komillikni orzu qilmagan, barkamol avlodlarni voyaga yetkazish haqida qayg'urmagan xalqning, millatning kelajagi yo'q. Bunday xalq va millat tanazzulga mahkum. Mavlono

Jaloliddin Rumi insonning komil inson bo'lib yetishishi, uning tarbiyasi, dunyoqarashi, sog'ligi, hurmat e'tibor qozonishi, ilmi, baxtli bo'lishi, o'zining tug'ilib o'sgan yurtiga fidoiy bo'lishi, ota-onasi va o'z g'ururini himoya qilishi, umuman olganda, inson nomiga munosib bo'lib yetishishi uchun zarur bo'lgan xislatlarni o'zining qarashlarida bayon etgan.

Markaziy Osiyo xalqlarining keyingi ming yillik tarixida turlicha an'ana va odatlarning shakllanib qolishi va rivojlanishi kuzatish mumkin.

Sohibqiron Amir Temur bobomiz: "Askarlari baquvvat el qudratli bo'lur, qudratli elning askarlari baquvvat bo'lur", degan.

Buyuk bobokalonlarimiz Sohobqiron Amir Temur ham, Alisher Navoiy ham, Zahiriddin Muhammad Boburlar ham qachondir o'smir bo'lgan, ota-onasi, murabbiylari tarbiyasida yurti, ota-onasi va xalqi g'ururi, iftixori uchun kurashuvchi, insoniy kamolotga ko'tarilgan.

Farzandlarimiz Navoiy bobosidek ulug' inson bo'lsin degan niyatda ismini Alisher qo'yamiz-u, lekin ko'p-ko'p hollarda uning tarbiyasi, iqtidori yuzaga chiqishida beparvo bo'lamiz. Mehrimizni, yaxshi gapimizni undan ayaymiz. Shu ma'noda o'smirni tushunish, tushunishga intilish juda muhimdir. Undagi iqtidorni yuzaga chiqarishda o'z vaqtida qilingan e'tibor, o'z vaqtida aytilgan bir og'iz qanoatbaxsh yaxshi gap hal qiluvchi ahamiyat kasb etishi mumkin.

Yosh Alisherning so'lim g'azallarini tinglab, ustoz Lutfiyning olqishlashi, Sohobqiron bobomizga pirlari bergan fatvo nainki ular hayotida, balki tariximizda qanday o'rin tutganini xayoldan o'tkazsangiz, o'rinli fikr va maslahatning salohiyati, g'ayrat-shijoatli shaxslarga ta'sirini yaqqol tasavvur etasiz.

Mutafakkir Voiz al-Koshifiyning aytganidek, "Har kishida muloyimlik, xushmuomalalik bor bo'lsa, fayz, kamol topishidan o'zga ehtimol yo'qdir. Har kishi badfe'l bo'lsa, beobro' bo'lishdan boshqa chora yo'qdir. Xushfe'llik, muloyimlik hamma ne'matlarning yaxshirog'idir" [2].

Markaziy Osiyoning ilgari yashab ijod qilgan mutafakkirlari xotirasini tiklash, bu borada tarixchi olimlarning farzandlar tarbiyasi haqidagi fikrlari, sa'y-harakatlarini amalga oshirishni davomiyliqi sifatida mustaqillik yillarida bir talay ishlar amalga oshirildi. Bu borada O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Xalqaro Amir Temur jamg'armasini qo'llab-quvvatlash to'g'risi"da (1996), "Temuriylar tarixi davlat muzeyini tashkil etish chora tadbirlari to'g'risi"da (1996), "Fayzulla Xo'jayev tavalludining 100 yilligini nishonlash to'g'risi"da (1996), "Abdurauf Fitrat tavalludining 110 yilligini nishonlash to'g'risi"da (1996), "Jaloliddin Manguberdi tavalludining 800 yilligini nishonlash to'g'risi"da (1999), "Muhammad Rizo Erniyozbek o'g'li Ogahiy tavalludining 190 yilligini nishonlash to'g'risi"da (1999), YuNESKO qaroriga binoan "Alpomish" eposi yaratilganligining 1000 yilligini nishonlash to'g'risi"da (1999), "Burxoniddin Marg'inoniy tavalludining 910 yilligini nishonlash to'g'risi"da (2000), "Imom Moturidiy tavalludining 1130 yilligini nishonlash to'g'risi"da (2000), "Avesto"ning yaratilganligini 2700 yilligini nishonlash to'g'risida"gi (2001) va hokazolar kabi qarorlarining tarixiy ahamiyati beqiyosdir.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tarixchi olimlarga murojaat qilib, "Sizlar millatimizning haqiqiy tarixini yaratib bering, toki u xalqimizga ma'naviy kuch-qudrat baxsh etsin, g'ururini uyg'otsin", degan edi. Demak, tarixchilarimizning ilm borasida qilayotgan har bir ishi yoshlar tarbiyasida muhim iz qoldirishi, qolaversa ularda yurtga muhabbat, ota-onaga

hurmat, an'ana va urf-odatlarimizni e'zozlash kabi tuyg'ularni shakllantirishda nihoyatda o'rni kattadir.

Bizga ma'lumki, yoshlarga ta'lim-tarbiya berish, ularda milliy g'urur, iftixorni shakllantirish har jihatdan har xil sohadagi olib borilayotgan ishlarga bog'liq, albatta.

Mustaqilligimizni qo'lga kiritgan kundan boshlab o'tgan yillarga e'tiborimizni qaratadigan bo'lsak, juda ko'p bunyodkor ishlari amalga oshirildi. Bunda tarixiy obidalarimizning qaytadan tiklanishi, ta'mirlanishi, buyuk ajdodlarimiz ruhlarini pok etish, har bir yosh avlod ta'lim-tarbiyasini chuqur mas'uliyat bilan his etgan holda ularga bilim berish, ularni jismonan baquvvat, aqlan kuchli bo'lishlari uchun imkoniyat va shart-sharoitlar yaratish kabi ishlar amalga oshirildi. Bunday bunyodkor ishlarning natijasida ularda yurt uchun fidoiy, ota-onasi va xalqini e'zozlab, qadrllovchi insonlarni voyaga yetkazish mumkin.

Yoshlarga ajdodlarimizdan qolgan madaniy merosga muhabbat, xususan, milliy urf-odatlarimiz, rasm-rusumlarimiz, bayram-sayllarimizga sadoqat, yaratilgan buyuk imkoniyatlarni qadriga yetgan holda o'zi va yurti kelajagi uchun doimo olg'a intilib borishida, ularga bugungi kunda insonning o'zi bir qadriyat ekanligi, insonparvar, demokratik jamiyat sharoitida butun jamiyat, butun davlat insonga xizmat qilishi zarurligini, har qanday qonun, har qanday qoida yoki nizom insonni e'zozlashga qaratilganligini ishonarli dalillar, ilmiy argumentlar, o'tmishning achchiq tajribasini har tomonlama tahlil qilish yordamida tushuntirilib berilishi zarur.

Mustabid tuzumi davrida milliy o'zligimizni, biz qanday millat ekanligimizni anglashga bo'lgan tabiiy intilish johilona inkor etilar edi. Navro'z, Ramazon, qurbon hayitlari kabi ko'plab muqaddas milliy bayramlar taqiq etilgan edi. Amur Temur, imom al-Buxoriy, Imom at-Termiziy, ahmad al-Farg'oni, Bahouddin Naqshband, Xoja Ahmad Yassaviy, Najmiddin Kubro, Mahmud az-Zamaxshariy, Xoja Ahrori Valiy, Abduxoliq G'ijduvoni kabi buyuk ajdodlarimizning, Abdulla Qodiriy, Abdurauf Fitrat, Abduhamid Cho'lpon, Mahmudxo'ja Behbudiy, Usmon Nosir kabi milliy ozodlik harakati fidoiylarining nomlarini xalqimiz xotirasidan o'chirib tashlashga harakat qilingan edi. Bu davrda jamiyatda xalqimiz, millatimiz ruhiyatiga mos bo'lmagan o'zga ma'naviy va axloqiy qadriyatlar shakllantirila boshlangan edi.

Bugun O'zbekistonda yangi jamiyat qurish bir tomondan, xalqimiz uchun muqaddas bo'lgan qadriyatlarga va ulkan tarixiy merosga tayangan bo'lsa, ikkinchi tomondan, umum e'tirof etilgan demokratik tamoyil va me'yorlarga rioya qilingan holda amalga oshirilmoqda.

"Bunga erishmoq uchun tinimsiz intilish, jamiyat hayotining barcha sohalarini takomillashtirish, umuminsoniy qadriyatlarni ijodiy o'rganib, o'z zaminimizga tatbiq etish lozim. Shu bilan birga milliy o'ziga xosligimizni, asrlar sinovidan o'tgan an'analarimizni, hamisha iymon – e'tiqod bilan yashash kabi hayotiy tamoyillarimizni ham saqlab, yuksaltirib borishimiz zarur" [1].

Milliy o'zlikni anglash insonning ma'naviy ehtiyojini qondirishga xizmat qiladigan, shu bois insoniyat tomonidan qadrlanadigan, madaniy, ma'naviy mafkuraviy, siyosiy, iqtisodiy omillarning majmuidir.

Eng oliy qadriyat insonning o'zidir. Xalqimizning ulug' farzandlari Yusuf Xos Xojib, Ahmad Yugnakiy, Ibn Sino, Beruniy, Ahmad Yassaviy, Amir Temurlar, Alisher Navoiy, Bobur, Ulug'bek, Mashrab, Nodirabegim singari buyuk ajdodlarimizning boy betakror meroslarini o'rganish hozirgi kunning asosiy masalalaridan birdir.

Shu ma'noda, fan-ta'lim rivojlanishi va ta'lim-tarbiyaning izchil amalga oshirilishi milliy o'zlikni anglash va yoshlarda milliy madaniyatga xos bo'lgan merosni va urf-odat an'analarni singdirishni yanada ko'proq taqozo etadi.

Adabiyotlar/Литература/ References:

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – T.: O'zbekiston, 2021.
2. O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi «O'zbekiston milliy ensiklopediyasi» Davlat ilmiy nashriyoti. -T.: 2000.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 3 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари**” электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).